

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПЕРЕДУМОВИ КРИТЕРІАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Представлена необхідність впровадження мотиваційного механізму реалізації інноваційного потенціалу на вітчизняних підприємствах. Проведено критеріальне групування показників ефективності інноваційних рішень.

Ключові слова: критерії вибору інноваційних рішень, енергозбереження, мотивація

Abstract

The problem of motivational mechanism implementation and innovative potential realization at domestic enterprises is presented. The criteria grouping indicators of innovative efficiency decisions are analyzed.

Key words: criteria of choice of innovative solutions, energy saving, motivation

Джерелом удосконалення виробничо-господарських процесів є максимально ефективне використання всіх видів ресурсів в операційній діяльності підприємства. Україна на багато десятиліть відстає від розвинених країн в рівні технологічного розвитку практично в будь-якому секторі економіки, актуальність реалізації активної інноваційної політики підтверджується ще і високою енергоємністю промислового виробництва. Слабка інноваційно-інвестиційна активність вітчизняних підприємств пов'язана з безліччю причин, серед яких брак досвіду і часу, фінансові обмеження, відсутність фахівців з організації та управління такими процесами і навіть ментальне небажання щось змінювати і ризикувати.

Трудовий ресурс організації своєрідний невичерпний резерв, що за умови правильної організації і мотивації сприяє постійному підвищенню ефективності виробничого процесу. Що стосується розвинених країн світу, таких як США, Німеччина, Японія, то процеси постійного безперервного удосконалення та підвищення ефективності – звична щоденна практика і сприймається як необхідний елемент трудової діяльності для кожного працівника. Нажаль, абсурдність сучасного вітчизняного менеджменту в тому, що сильно ігноруються ефективні інструменти постійного удосконалення, системи висування інноваційних рішень, механізми мотивації активізації інноваційних процесів [1].

Тому постає необхідність запуску мотиваційного механізму активізації системи висування інноваційних рішень трудовим ресурсом підприємства, що передбачає стимулювання та винагороду кожного представленого рішення, направлено на підвищення ефективності виробничо-господарських процесів. Для кожного окремого об'єкта першочерговість впровадження інноваційних рішень обумовлена їх відповідністю критеріям, обраних як пріоритетні в рамках реалізації операційної стратегії. І якщо мова йде про промислові підприємства та бізнес, то абсолютно очевидно, що комерційні критерії (фінансові показники) відбору інноваційних рішень виходять на перший план, де розглядаються показники фінансової віддачі, терміну окупності, чистих грошових надходжень від інвестування тощо [2]. В умовах суттєвого підвищення цін на енергоресурси, показники енергетичної ефективності мають важливе значення в зниженні енергозалежності і скорочення вартості технологічних енергопроцесів та систем. В результаті вивчення діяльності вітчизняних підприємств будіндустрії, проведеного аналізу особливостей інноваційно-інвестиційних процесів, авторами статті запропонована критеріальне групування показників оцінки інноваційних рішень, в залежності від пріоритетів господарської діяльності.

**Критеріальне групування показників ефективності
інноваційних рішень**

№ п/п	Оціночний критерій	Група показників	Методика розрахунку
1	<i>Комерційної привабливості</i>	Інвестиційний ресурс, %	Частка інвестицій необхідних для реалізації окремого інноваційного рішення до загального інвестиційного фонду
		Термін окупності, років	Відношення прогнозованого обсягу фінансових надходжень від реалізації інноваційного рішення до обсягу інвестиційних затрат
		Чиста поточна вартість, грошовий еквівалент	Різниця між прогнозними надходженнями та інвестиціями з урахуванням процесу дисконтування
2	<i>Екологічної ефективності</i>	Показник екологічної рентабельності, грошовий еквівалент	Відношення екологічного ефекту від реалізації окремого проекту до загальних інвестиційних затрат
		Зниження показника екологічних витрат підприємства, грошовий еквівалент	Показники зниження парникових викидів в навколишнє середовище, скорочення екологічних затрат виробництва в наслідок зменшення обсягів промислових стоків та теплового забруднення за окремий період
3	<i>Енергетичної ефективності</i>	Енергоємність виробництва, умовне паливо/ грошовий еквівалент	Відношення обсягу споживання паливно-енергетичних ресурсів до обсягу виробництва
		Показник питомих витрат енергетичних ресурсів, умовне паливо / обсяг виробництва в натуральних показниках	Відношення обсягів споживання окремого виду енергетичного ресурсу до обсягу виробництва в натуральних одиницях
		Обсяги енергозощадження, умовне паливо / обсяг виробництва в натуральних показниках	Добуток обсягів виробництва окремого виду продукції та різниці питових витрат енергоресурсів, затрачених на виробництво цього виду продукції

Важливе значення в діяльності підприємства мають показники підвищення якості продукції, удосконалення маркетинго-логістичних процесів реалізації продукції, більш ефективних організаційно-управлінських рішень, покращення умов праці, проте для енергоємних виробництв стратегічним вектором інноваційного розвитку має стати політика енергоефективності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сердюк Т. В. Місце та роль раціоналізаторської діяльності в сучасній системі господарювання [Текст]/Т. В. Сердюк, С. Ю. Франішина//Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві: Науково-технічний журнал. – Вінниця: ВНТУ. – 2016. - № 1(20). – 128 с.
2. Проекты и управление проектами в современной компании [Текст] : учеб. пособие / Г. Л. Ципес, А. С. Товб. - М. : Олимп-Бизнес, 2009. – 463 с.

Сердюк Василь Романович – д.т.н., професор кафедри Будівництва, міського господарства та архітектури Вінницького національного технічного університету, e-mail: modser@i.ua

Vaciliy Serdyuk – d.t.c., professor, head of department of Urban Planning and Architecture of the Vinnytsya national technical university

Франішина Світлана Юрїївна – аспірант кафедри Будівництва, міського господарства та архітектури Вінницького національного технічного університету, e-mail: fransveta50@gmail.com

Svitlana Franyshina - postgraduate of the Department Vinnytsya National Technological University